

ΙΕΡΟΣ

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ»

ΕΤΟΣ Α΄.

ΣΜΥΡΝΗ 3 Δεκεμβρίου 1911

ΑΡΙΘ. 35

«Και αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· ὦ ἀνόητοι βραδεῖς τῆ καρδία τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πάντι-
σις ἐλάλησαν οἱ προφῆται! οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δό-
ξαν αὐτοῦ; καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διηγήθησαν
αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἐαυτοῦ. (Λουκ. κδ'. 25)».

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Μυτιλήνης

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΚΑΤΑΝΟΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΥ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΕΥΧΩΝ

Ἱερὸν κείμενον.

Κεφ. Δ'. 1). Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκέναι κατὰ σάρκα ;

2). Εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Θεόν.

3). Τί γὰρ ἡ Γραφή λέγει ; « Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραάμ τῷ Θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην ».

4). Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὀφείλημα.

5). Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιούντα τὸν ἄσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην.

6). Καθάπερ καὶ Δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων.

7—8). « Μακάριοι, ὧν ἀφένθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι· μακάριος ἂν ἦρ ᾧ οὐ μὴ λογίσῃται Κύριος ἁμαρτίαν ».

Σύντομος ἐρμηνεία.

Κεφ. Δ'. 1). Τί λοιπὸν θὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ γενάρχου ἡμῶν Ἀβραάμ ; Πόθεν εὔρε τὴν δικαιοσύνην του ; Ἐκ τῆς πίστεώς του ἢ ἐκ τῶν ἔργων του ; ὅποια καὶ ἡ περιτομή,

τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν ἐπὶ τοῦ σώματος του ;

2). Ὅχι βεβαίως ἐκ τῶν ἔργων του· διότι, ἔαν ὁ Ἀβραάμ ἐδικαιώθη ἐκ τῶν ἔργων του, ἔχει δικαίωμα νὰ καυχᾶται, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀξίαν του, καὶ ὅχι ἐπὶ τὸν Θεόν· διότι ἡ δικαιοσύνη του δὲν ἀναφέρεται πρὸς τὸν Θεόν, ἀφοῦ δὲν προῆλθεν ἐξ Αὐτοῦ.

3). Ἄλλως τε, ἂν ὁ Ἀβραάμ ἐδικαιώθη ἐκ τῶν ἔργων του, πρὸς τί ἡ Γραφή λέγει, « ἐπίστευσε δὲ ὁ Ἀβραάμ εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἡ πίστις του αὕτη ἔφερεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐκ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην ; » Τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι, ἐπειδὴ τίποτε δὲν τιμᾷ τόσον τὸν Θεόν, ὅσον ἡ πρὸς Αὐτὸν ἐμπιστοσύνη τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τοῦτο ὁ Θεός, εὐσεβηθεὶς ἐκ τῆς πρὸς Αὐτὸν ἐμπιστοσύνης τοῦ Ἀβραάμ, ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν τὴν δικαιοσύνην διὰ τὴν πίστιν του ταύτην.

4). Ἡ δικαιοσύνη λοιπὸν ἐδόθη εἰς τὸν Ἀβραάμ δωρεάν. Ὁ δὲ μισθὸς ὁ διδόμενος εἰς τὸν ἐργαζόμενον δὲν θεωρεῖται ὅτι δίδεται ὡς χάρις, ἀλλ' ὡς ἐξόφλησις χρέους ὀφειλομένου.

5). Εἰς ἐκεῖνον δέ, ὅστις δὲν ἐργάζεται, ὅστις δὲν ἔχει νὰ παρο-

σιάζη ἔργα ἀξιόμισθα, ἀλλ' ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Θεὸν τὸν δίδοντα κατὰ χάριν τὴν δικαίωσιν εἰς τὸν ζήσαντα χωρὶς ἀγάπην καὶ φόβον Θεοῦ, εἰς τοῦτον φέρει δικαίωσιν ἢ πίστις του, εὐπρόσδεκτος γινομένη παρὰ τῷ Θεῷ.

6). Ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν μακαρίζει καὶ ὁ Δαβὶδ τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς παρέχει δικαίωσιν, μὴ κρίνων αὐτὸν κατὰ τὰ ἔργα του, λέγων :

7—8). «Μακάριοι εἶνε οἱ ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων αἱ ἀνομίαι συνεχωρήθησαν καὶ τῶν ὁποίων αἱ ἀμαρτίαι ἐσκεπάσθησαν. Μακάριος εἶνε ὁ ἄνθρωπος, εἰς βάρος τοῦ ὁποίου δὲν θέλει λογαριάσει ἀμαρτίαν ὁ Κύριος».

Ἑρμηνευτικὴ προσευχή.

Τί καλὸν ἔχομεν, τὸ ὁποῖον παρὰ Σοῦ δὲν ἐλάβομεν, Πάτερ ἀγαθέ ; Τί καλὸν ποθοῦμεν, τὸ ὁποῖον παρὰ Σοῦ δὲν θὰ λάβωμεν, εἴαν πρὸς Σὲ ὑπακούωμεν ; Ἄναγνωρίζομεν, Κύριε, ὅτι τὸ ἀσφαλὲς μέσον τοῦ νὰ διατηρήσωμεν μὲν ὅσα ἔχομεν ἀγαθά, νὰ πολλαπλασιάσωμεν δὲ ταῦτα, πληροῦντες τοὺς ἀπείρους ἡμῶν πόθους, τὸ πρόσφορον μέσον ἦτο ἢ πρὸς Σὲ ἡμετέρα ὑπακοή. Ἄλλ' ἡμεῖς, παρακούσαντες πολλάκις εἰς τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον θέλημά Σου, ἀπολέσαμεν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διατηρήσωμεν καὶ ὅσα ἤδη ἔχομεν ἀγαθά, καταδικασθέντες εἰς τὴν ἐξ αὐτῶν ἀπογύμνωσιν καὶ εἰς τὴν ποινήν τοῦ θανάτου. Ἡ δὲ

ἀπαλλαγὴ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ἐνδίκου κατακρίματος καὶ ἡ ἀνάκτησις τοῦ ἀπωλεσθέντος δικαιώματος ἦτο ἀδύνατον νὰ προκύψῃ ἐκ τῶν ἔργων ἡμῶν.

Πράγματι πῶς ἦτο δυνατόν, ἀφοῦ τὰ ἔργα ἡμῶν ἐκρήμνισαν ἡμᾶς εἰς τὸ βάρανθρον τῆς ἀπωλείας, πῶς ἦτο δυνατόν αὐτὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀπωλέσθημεν, νὰ ἐξαγάγωσιν ἡμᾶς ἐκ τοῦ βάρανθρου, καὶ νὰ ὑψώσωσιν ἡμᾶς εἰς τὸ ὕψος τῆς δόξης τῶν τέκνων Σου, Κύριε ; Ὅχι λοιπὸν ἐκ τῶν ἔργων ἡμῶν ἢ δικαίωσις καὶ ἡ ὑψωσις, ἀλλ' ἐκ τῆς χάριτός Σου, Πάτερ ἀγαθέ, καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ τὸν Υἱόν Σου καὶ Σωτῆρα ἡμῶν πίστεως.

Ἄφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ Ἄβραάμ ἐκ τῆς πίστεως ἐδικαιώθη, τίς ἐλπίζει νὰ δικαιωθῇ ἐκ τῶν ἔργων του ; Χάριτι ἔδωκας εἰς τὸ γένος ἡμῶν τὴν ἐξ ἀρχῆς πλάσιν καὶ τὰ μετ' αὐτῆς ἀγαθά. Ταῦτα δ' ἐκ τῶν ἔργων ἡμῶν ἀπολέσαντες, χάριτι πάλιν λαμβάνομεν παρὰ Σοῦ τὴν τούτων ἀνάκτησιν καὶ τὴν ἀνάπλασιν καὶ τῆς υἰοθεσίας τὰ κρείττονα χαρίσματα διὰ τῆς πίστεως ἐπὶ Σὲ τὸν διὰ τῆς θυσίας τοῦ Μονογενοῦς Σου δικαιούμεντα τὸν ἀσεβῆ. Οὕτω πάλιν ἀνακτῶμεν, καὶ δὴ πολλαπλάσια, ὅσα ἐξ ἀρχῆς λαβόντες ἐκ τοῦ πλοῦτου τῶν ἀγαθῶν Σου ἀπολέσαμεν ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ ἀνακτῶμεν ταῦτα χάριτι διὰ τῆς πολυδύνου θυσίας τοῦ Μονογενοῦς Σου καὶ τῆς ἐπ' αὐτὸν ἡμετέρας πίστεως.

Ὅστε ἔχοντες πᾶν ὅ,τι ἔχομεν καὶ ἐλπίζοντες πᾶν ὅ,τι ποθοῦμεν ἐκ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας ὑπερπερισσῆς χάριτός Σου δωρεάν, καὶ ὄχι ἐκ τῶν ἔργων μας κατ' ὀφειλήν, ἔχομεν ἀπείρους ἐπὶ πλέον λόγους νὰ Σοι εὐχαριστῶμεν πολλαπλασίως. Καὶ θαυμάζομεν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ Σου, ὅτι οὕτω διὰ τῆς ἀπείρου ἐκδηλουμένης χάριτός Σου προσελκύνων ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ ἀφοσιώμεθα ἐπὶ μᾶλλον πρὸς Σέ, εὐεργετεῖς ἡμᾶς ἐπὶ μᾶλλον· διότι ὅσῳ μᾶλλον διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐχαριστίας πρὸς Σέ προσεγγί-

ζομεν, τόσῳ μᾶλλον, ἀγιαζόμενοι ἐν τῇ μετὰ Σοῦ κοινωνίᾳ καὶ ἐνώσει ἡμῶν, ἀναγεννώμεθα καὶ μακαριώτεροι καθιστάμεθα. Ὡ Πάτερ ἅγιε, ἀξιώσον καὶ ἡμᾶς νὰ συναριθμηθῶμεν μετ' ἐκείνων, οἵτινες καλοῦνται ὑπὸ τοῦ ψαλμωδοῦ μακάριοι, ὅτι ἀπέθησαν αὐτῶν αἱ ἀνομίαι, καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. Ναι Πάτερ ἀγαθέ, μὴ καταλογίσης εἰς βάρους ἡμῶν ἁμαρτίαν, ἵνα ἕκαστος ἡμῶν καὶ πάντες ἅμα οἱ πιστοὶ γενώμεθα διὰ τῆς χάριτός Σου ἀληθῶς μακάριοι. Ἀμήν.

G. A. ΔΙΑΛΗΜΑΣ

« ΑΝΑΓΓΕΙΛΟΝ ΜΟΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ »

« Ἡρώτησε δὲ Ἰακώβ καὶ εἶπεν : Ἀνάγγειλόν μοι τὸ ὄνομά Σου.

« Κι εἶπεν : Ἰνα τί τοῦτο σὺ ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου ;

« Καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ἐκεῖ.

« Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου : εἶδος Θεοῦ ».

(Γεν. λδ', 29—30).

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ « Ἱ. Πολυκάρπου » ἐκφράζει καὶ δημοσιᾶ τὰς θερμὰς αὐτῆς εὐχαριστίας τῇ αἰδεσιμολογιωτάτῳ συγγραφῇ τῆς ἀξιοσπουδαστοῦ ταύτης μελέτης, ὅστις καὶ ἐν τῇ ξένῃ ἐδρισκόμενος οὐ παύεται φροντίζων ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῶν προσφιλῶν ὁμογενῶν του καὶ δὴ καὶ τῶν ἀγαπητῶν τοῦ « Ἱ. Πολυκάρπου » ἀναγνωστῶν, πρὸς οὓς ἰδιαζόντως συνιστῶμεν τὴν μελέτην τῆς προκειμένης σοβαρᾶς καὶ ἐμπεριστατωμένης πραγματείας.

▲ ' .

Ὅλην τὴν νύκτα ἐπάλαισεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ μετὰ τοῦ Θεοῦ, Κύριος οἶδε ποίαν ψυχικὴν καὶ ὄλως ἐνδόμυχον ἀγωνίαν. Καὶ ὅταν, τῆς αὐγῆς ἐπελθούσης, ἦτις διασκεδάξει τὰ σκότη, ἀπέτεινε πρὸς τὸν Ἄγνωστον Παλαιστὴν τὴν παράκλησιν νὰ τῷ ἀνακοινώσῃ τὸ ὄνομά Του, καὶ νὰ τὸν κάμῃ μέτοχον τῆς ἐσωτάτης

οὐσίας Του, Ἐκεῖνος τῷ ἀπήντησε : « Διὰ τί, ἄνθρωπος σὺ ὢν καὶ διὰ περασμένου νοοῦ πεπρικοισμένος, ζητεῖς νὰ περιλάβῃς τὸ Ἀπερίληπτον ; Ἰνα τί τοῦτο σὺ ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου ; Ἀρκεῖ ὅτι με ἠσθάνθης διὰ τῆς ἐσωτερικῆς διαισθήσεως. Ἀρκεῖ ὅτι ὅλην τὴν νύκτα συνεχρωτίσθῃ ὁ ἐσωτερικός σου ἄνθρωπος

μετ' ἑμοῦ καὶ ἦλθεν εἰς ἐξωτερικὴν ἑπαφὴν μὲ τὴν ὑπερούσιόν μου φύσιν». Καὶ περιορίσθη ἀπλῶς εἰς τὸ νὰ τὸν εὐλογῆσῃ.

Ποῖον λοιπὸν εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ; Ποία εἶνε ἡ θαυμασία ἐκείνη λέξις, ἣν κέκτηται εὖρος τοσαύτης ἀπειρίας, ὥστε νὰ καλύπτῃ διὰ τῆς ἐκτάσεώς της ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ Μεγάλου καὶ ἀπείρου ὄντος τὴν ἔννοιαν καὶ νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὸν πλήμονα ἀνθρώπον τί ἐστὶ κατὰ βάθος καὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ Θεός; Δὲν ὑπάρχει οὐδεμία. Ὁ Θεὸς εἶνε ὁ μέγας Ἀνώνυμος καὶ Ἀκατανόμαστος, διότι εἶνε ἀκατάληπτος(1). Ἰέρων, ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν, προέτεινεν εἰς τὸν φιλόσοφον Σιμωνίδην νὰ τῷ ὀρίσῃ τί εἶνε ὁ Θεός, καὶ ἐκεῖνος τοῦ ἐζήτησε προθεσμίαν μιᾶς ἡμέρας. Ἡ ἡμέρα παρῆλθε καὶ ὁ φιλόσοφος ἦλθεν· ἀλλ' ἀντὶ νὰ φέρῃ τὴν ἐπιζητουμένην ἀπάντησιν, ἐζήτησε νέαν προθεσμίαν, μιᾶς ἑβδομάδος. Παρῆλθε καὶ ἡ ἑβδομάς, καὶ ὁ φιλόσοφος ἀντὶ ἀπαντήσεως ἔρχεται φέρων νέαν αἴτησιν, ὅπως τῷ ἐπιτραπῇ νὰ σκεφθῇ ἔτι ἐπὶ ἓνα μῆνα. Ἐπὶ τέλους ὁ Ἰέρων δὲν ἐκράτηθη καὶ τὸν ἠρώτησε, διατὶ πάντοτε ἀναβάλλει καὶ τὴν μίαν φορὰν περισσότερον τῆς ἄλλης, καὶ ὁ φιλόσοφος ἀπήντησε: «Διότι ὅσον πλείοτερον μελετῶ μὲ τὸν νοῦν μου τὸ ζήτημα, τόσον μᾶλλον καταλαμβάνω

ὅτι εἶνε ἀκατάληπτον». Καὶ εἰς Ἰνδικὰς δὲ Βέδας ἀναγιγνώσκονται τὰ ἀκόλουθα: «Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἡλίου ὑπάρχει τὸ φῶς· ἐν τῷ μέσῳ τοῦ φωτός ὑπάρχει ἡ ἀλήθεια· καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀληθείας ὑπάρχει ὁ Θεός». Βλέπετε τὸν ἡλίον, ζῆς κάτω ἀπὸ τὰ πελάγη τοῦ φωτός του, θερμαίνεσαι ὑπὸ τῶν ἀκτίνων του· ἀλλὰ γινώσκεις τὴν ἐσωτάτην του κατασκευὴν καὶ ὑφήν; Ὁχι. Μεγάλοι ἀστρονόμοι ὡς ὁ Γαλιλαῖος καὶ ὁ Κασσίνη ἐπιμεινάντες βαθύτερον νὰ τὸν ἐρευνήσουν, ἀπετυφλώθησαν. Καὶ ἂν ὁ ἥλιος, ὁ τοσοῦτον μικρὸς ἀπέναντι τῆς ὅλης δημιουργίας, τυγχάνῃ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου ἀπρόσιτος καὶ ἀνεξερεύνητος, πόσῳ μᾶλλον ὁ Θεός, ὅστις εἶνε ὁ Ποιητὴς καὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς γῆς καὶ ἀπασῶν τῶν οὐρανίων στρατιῶν;

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν διασαφητικὸν ὄνομα ἐρμηνευτικὸν τῆς θείας Οὐσίας καὶ ὁ Θεός, Αὐτὸς καθ' ἑαυτόν, θὰ παραμένῃ πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν διὰ παντός ὁ μέγας Ἀνώνυμος. Διότι πῶς ὁ στενὸς λακκίσκος θὰ περιλάβῃ τὸν Ὁκεανόν; Πῶς δὲ ἡ παλάμη θὰ περισφίγῃ τὸ στερέωμα εἰς τοὺς δακτύλους της; Ἐὰν ἐγὼ κατῶρθουν νὰ ἐναγκαλισθῶ πέραν καὶ πέραν τὸν Θεόν, δυοῖν θάτερον: ἢ ἐγὼ θὰ καθιστάμην Θεός, ἢ ὁ Θεὸς θὰ ἔπαυεν ὢν τοιοῦτος. Μολονότι ὁμως δὲν εἰμπορῶ

(1) «Τὸ θεῖον ἀκατάληπτον ὄν, πάντως καὶ ἀνώνυμον ἐσται... Καθὸ μὲν οὖν ἀκατάληπτος, ἐστὶ καὶ ἀκατονόμαστος». (Δαμσκ. Ὁρθ. Πίστ. Α', ια')

νά ἐνοήσω τὸν Θεὸν Αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν, εἰμπορῶ νὰ συλλάβω ἀμυδρὰν περὶ Αὐτοῦ ἐννοίαν ἀπὸ τῆς σχέσεώς Του πρὸς τὰ ποιήματά Του. Καὶ ἂν δὲν δύναμαι νὰ ἀπολαύσω πρόσωπον πρὸς πρόσωπον τὴν Μακαριωτάτην Οὐσίαν, δύναμαι μολαταῦτα νὰ διῶ διὰ μέσου ἐσόπτρων καὶ αἰνιγμάτων τὸ «εἶδος» αὐτῆς, καθάπερ καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, τοῦτ' ἔστι τὴν σκιὰν Αὐτῆς καὶ ἀμυδροτάτην εἰκόνα, τὴν ἀναπαλλομένην ἐδῶ κ' ἔκει καὶ εὐδιάκριτον εἰς τοὺς προσέχοντας, ἔφ' ὅσον ὁ φύσει στενός των νοῦς εἶνε δεκτικὸς ὀπτασίας τοιαύτης. Ναί· Θεὸν οὐδεὶς πώποτε ἑώρακεν. Ὁ μακάριος καὶ μόνος Δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριεύοντων φῶς οἰκεῖ ἀπρόσιτον, Τοῦτον δὲ οὐδεὶς εἶδεν ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται (1). Καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ ἄγγελοι, περὶ ὧν ἐγράφη ἐν τοῖς Ἐθαγγελίοις ὅτι διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς ἡμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, «οὐ τὴν θεῖαν οὐσίαν ὁρῶσι τὴν ἀπερίγραπτον, τὴν ἀκατάληπτον, τὴν ἀπερινόητον, τὴν περιληπτικὴν τῶν ὅλων — ἐξηγεῖ ὁ ἱερ. Θεοδώρητος—ἀλλὰ *δόξαν τινά, τῇ αὐτῶν φύσει συμμετρομένην*». Τοῦτο εἶνε ἀληθές. Ἄλλ' ἐπίσης εἶνε ἀληθές καὶ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀφῆκεν ἑαυτὸν ἐντελῶς τοῖς ἀνθρώποις ἀμάρτυρον. Ὁ Θεὸς δὲν εἶνε βωβός, ἀλλὰ λαλεῖ διὰ φωνῶν μυ-

στηριωδῶν τώρα διὰ τῶν μεγάλων διδαγμάτων τῆς φύσεως καὶ τῆς ἱστορίας, τώρα διὰ τῶν ἐμπνευσμένων Αὐτοῦ ὑποφητῶν, τοὺς ὁποίους χρησιμοποιεῖ ὡς στόμα Του καὶ ὡς διαγγελεῖς τῶν βουλῶν Αὐτοῦ. Καὶ ἀρκεῖ νὰ συναθροίσωμεν μετ' εὐλαβείας τὰ διάφορα ταῦτα χαρακτηριστικά, τὰ ὁποῖα εἶτε ἐν τῷ φυσικῷ κόσμῳ, εἶτε ἐν τῇ ἀμέσῳ ἀποκαλύψει ἐξόχως συναντῶμεν ἐσκορπισμένα, ἵνα ἐξ αὐτῶν συναπαρτίσωμεν ποιάν τινα εἰκόνα τῆς πρώτης τῶν ὄντων Ἀρχῆς, εἰκόνα ἀτελή, σκιερὰν, πολὺ τοῦ πρωτοτύπου ἀπέχουσαν, ναί, ἀλλ' εἰκόνα διασώζουσαν ἕλην τινὰ τῆς θείας φυσιογνωμίας, ἣτις θὰ ἀποτελῇ δι' ἡμᾶς τὸ ἀκρότατον ἐφετὸν τῶν πόθων μας, διότι εἶνε ἡ εἰκὼν τῆς Αἰτίας μας καὶ τοῦ Καταντήματός μας, ἐξ οὗ καὶ πρὸς ὃ ἐπλάσθημεν. Οὐδὲ πρέπει νὰ λησμονήσωμεν τὴν ὑποχρέωσιν, ἣν πρὸς τοῦτο ἔχομεν. Ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησιν «τί ἐστιν ὁ, ὃν λατρεύω, Θεὸς» δὲν ἀποβλέπει ἀπλῶς εἰς ἀνωφελῆ πλουτισμὸν τοῦ γνωστικοῦ μας, ἀλλὰ κυρίως καὶ ἐξόχως εἰς τὸ νὰ μᾶς προσφέρῃ ἐλατήριον· ἐξ οὗ ὀλόκληρος θὰ ἐξαρτηθῇ ὁ ἠθικὸς βίος μας. Γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ ἐνεργὸς ζωὴ ἀνυψοῦται ἢ καταπίπτει ἀναλόγως τοῦ ἠθικοῦ προτύπου, ὅπερ τις ἀντιγράφει, ὅσῳ διαυγεστέρα ἀποκαλύπτεται ἡ μορφή τοῦ Θεοῦ πρὸ ἡμῶν,

(2) Ἱω. α', 18. Α'. Τιμ. ζ', 15.

ποσοῦτον καὶ ἡμεῖς ἠθικώτεροι καθιστάμεθα. Εἶπατέ μοι ὅτι ὁ Θεός μου εἶνε εἰς Ζεὺς, ἢ εἰς Μολώχ, ἢ εἰς Ἄρης, ἢ εἰς Σίβα, τὸν ὁποῖον καταράται ὁ μίαν τῶν τεσσάρων κεφαλῶν ἀποτμηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ Βράχμα καὶ ἕκιοτε κεφαλή ἀποτμηθεῖσα καὶ χεῖρ κόψασα συνεκολλήθησαν—καὶ ἐγὼ βεβαίως θὰ προσπαθῆσω νὰ μιμηθῶ τὴν ζηλοτυπίαν, αἰμοδιψίαν, σκληρότητα καὶ πᾶσαν κακίαν, ἣν τὸ παράδειγμά του συνιστᾷ καὶ ἐξαγνίζει. Ἄλλ' ἄφετε τὰς παιδαριώδεις ταύτας περὶ Θεοῦ συλλήψεις. Ἀνέλθετε πρὸς Αὐτὸν ὑψηλότερα. Δείξατε μοί Τον πνεῦμα καὶ σοφίαν καὶ δύναμιν καὶ ἀγάπην καὶ πηγὴν ἄπειρον καὶ ἀδιατάρακτον παντὸς ἀγαθοῦ, ἵνα καὶ ἐγὼ ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου διὰ νὰ Τὸν μιμηθῶ ὅσον ἐνδέχεται εἰς πεπερασμένον ὄν.

B'.

Τί εἶνε λοιπὸν ὁ Θεός, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπεται νὰ ἐννοήσῃ ὁ ἄνθρωπος εἴτε διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν ἔργων Του, εἴτε διὰ τῆς μελέτης κυρίως καὶ ἐξόχως τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ὅπου ἡ ἄμεσος ἀναγράφεται ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς;

Ὁ Θεός εἶνε πνεῦμα <Πνεῦμα ὁ Θεός>, τ. ἔ. ἢ εὐγενεστέρα καὶ ἀμιγεστέρα καὶ ὑψηλότερα πασῶν τῶν οὐσιῶν, ἢ οὐσία ἐκείνη, ἐξ ἧς ὡς ἀπὸ αὐτοφουῶς πηγῆς τὰ πάντα ἐξέρρυσαν. Ἐὰν ἡ δημιουργία, ἔργον

τῶν χειρῶν τοῦ Θεοῦ, ἀποτελῇ πυραμίδα ὅπου ὅσον περισσότερον πρὸς τὴν κορυφὴν ἀνερχόμεθα, τόσον περισσότερον ἢ ὕλη ὑποχωρεῖ ἀπέναντι ἀφθονωτέρου πνεύματος, βεβαίωτατα ὁ Ποιητὴς τῆς πυραμίδος ταύτης, ἄτε ὑψηλότερα ἱστάμενος, ἀνάγκη νὰ εἶνε τὸ ὑψιστον πνεῦμα, τὸ ὅλως ἀμιγές, ὅλως καθαρὸν, ὅλως πάσης χοικῆς καὶ χθαμαλῆς ὕλης ἀλλότριον, ὅλως πάσης χημικῆς συνθέσεως ἀπηλλαγμένον. Ὁ Πλάτων εἰς τὸ 10ον βιβλ. τῶν νόμων του ἀποδεικνύει ὅτι οὐχὶ τὸ πῦρ, ἢ ὁ ἀήρ, ἢ γενικῶς εἰπεῖν, τὸ σῶμα καὶ ἡ ὕλη, ἀλλ' ἢ ψυχὴ ὑπῆρξεν ἢ πρὸς βυτέρα τοῦ σώματος καὶ ὅτι ἐὰν φιλόσοφοι τινες <ἡμαρτήμασι περὶ θεῶν τῆς ὄντως οὐσίας>, αἰτία τούτου εἶνε ὅτι <ὁ πρῶτον γενέσεως καὶ φθορᾶς αἴτιον ἀπάντων, τοῦτο οὐ πρῶτον, ἀλλὰ ὕστερον ἀπεφῆναντο εἶναι γεγονός, ὁ δὲ ὕστερον, πρότερον>. (1)

Ἐὰν ἄρα τὸ πνεῦμα προηγῆθῃ τῆς ὕλης καὶ ἡ σκέψις τοῦ ἀριστοτεχνήματος, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νοῦς καὶ σκέψις καὶ πνεῦμα δέον νὰ εἶνε ἡ πρώτη τῶν ὄντων Ἀρχή. Ὁ φυτεύσας τὸ σῶς εἶνε ποτε δυνατόν νὰ μὴ ἀκούῃ; Ἡ ὁ πλάσας τὸν ὀφθαλμὸν νὰ μὴ κατανοῇ; Ἐὰν ἡ αἰτία κατὰ γενικὸν κανόνα εἶνε ἀνωτέρα τοῦ ἀποτελέσματος, ὁ Θεὸς πῶς ἡμπορεῖ νὰ εἶνε ἐν ἄνουν καὶ ὑλῶδες εἶδωλον, τὸ ὁποῖον κατεργάζονται αἱ χεῖρες τοῦ θνητοῦ; Εὐτυχῶς ἢ ἀλήθεια αὕτη εἶνε πρόδηλος σήμερον

(1) Πλατ. Νόμων 7, 891.

πλέον εἰς πάντας, ἐπὶ τῶν ἀγρίων, χάρις εἰς τὴν πάλην, ἣν διεξήγαγε πρὸ 20 αἰώνων ὁ Χριστιανισμὸς κατὰ τῆς εἰδωλολατρείας, μὲ σημαίαν τὴν πνευματικότητα καὶ ἐνότητα τοῦ Θεοῦ.

Εἶνε λοιπὸν ὁ Θεὸς *πνεῦμα*· καὶ δὴ τὸ ἀνώτατον πνεῦμα. Εἶνε καὶ ὁ ἀνθρώπος πνεῦμα, ἀλλὰ δέσμιον ἐν τὸς τοῦ σώματος. Εἶνε καὶ ὁ ἄγγελος πνεῦμα πολλῶ τοῦ ἀνθρώπου ἀνώτερον, ἀλλ' ὁμοίως καὶ τοῦτο περιωρισμένον. Πνεῦμα παντὸς χρόνου ἀνώτερον. Πνεῦμα παντὸς τόπου ἀνώτερον. Πνεῦμα ἀνώτερον πάσης μεταβολῆς.

Ὁ Θεός, καθὸ πνεῦμα, εἶνε ἀνώτερος τοῦ χρόνου, δηλ. Ἄναρχος, Ἄτελεύτητος, Αἰώνιος ἐν μιᾷ λέξει. Χρόνος καὶ τόπος εἶνε αἱ ιδιότητες, ὑφ' ἧς περιορίζονται τὰ κτίσματα, ἀλλ' ὁ ἄκτιστος καὶ ἀνθύπαρκτος εἶνε ἄχρονος. Αὐτὸς εἶνε τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἡμῶν, ὁ Ὄν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος, μᾶλλον δ' εἰπεῖν, μόνον ὁ Ὄν· διότι διὰ τὸν Θεὸν χρονικὰ τμήματα δὲν ὑπάρχουν. Δὲν ἐγκλείεται ἐκεῖνος εἰς παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον, ἀλλὰ πλέει εἰς αἰώνιον παρὸν, δι' ὃ καὶ «βασιλεὺς τῶν αἰώνων» ἐν ταῖς Γραφαῖς ὀνομάζεται. «Θεὸς ἦν μὲν ἀεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται» (ἐρρηγόρευε καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος λογ. εἰς ἄγ. Πάσχα κεφ. γ')· μᾶλλον δὲ ἔστιν ἀεὶ. Τὸ γὰρ ἦν καὶ ἔσται τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου τμήματα». Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι μεταξὺ τῶν διαφό-

ρων ἄλλων ἱερογλυφικῶν, δι' ὧν παρίστανον τὸ Θεῖον, εἶχον καὶ τὸ ἔμβλημα τοῦ κύκλου, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐξήρχετο πτερωτὸς ὄφις· καὶ τὰ μὲν πτερὰ ἐδείκνυον τὴν πανταχοῦ σπεύδουσαν παρουσίαν Του καὶ ὁ ὄφις τὴν σοφίαν Του, ὁ δὲ κύκλος, ὁ οὔτε ἀρχὴν ἔχων, οὔτε τέλος, τὴν αἰωνιότητά Του. Ἐν τῷ οὐρανῷ δὲν ὑπάρχουν ἡμεροδεῖται. Ἡμεροδεῖται ὑπάρχουν μόνον παρ' ἡμῖν, οἵτινες καθ' ἡμέραν ἀποφυλλίζομεν ἐν πρὸς ἐν τὰ φύλλα των καὶ μετὰ τούτων καὶ τὴν ἡμέτεραν ζωὴν, τὴν συντριβομένην εἰς τὰς δύο μυλόπετρας τοῦ χρόνου, τὸ χθές καὶ τὸ αὔριον.

Ἐπέκεινα δὲ ὧν τοῦ χρόνου ὁ πνευματικὸς Θεός, εἶνε καὶ ἐπέκεινα τοῦ τόπου. Τὸ πνεῦμα δὲν περιορίζεται, δὲν ἐγκλείεται διὰ θυρῶν καὶ κλειθρῶν. Θεσατέ με εἰς οἶονδῆποτε δεσμοτήριον θέλετε. Θὰ δεσμεύσητε τὸ σῶμά μου· οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ψυχὴν μου, ἣτις εἶνε πνεῦμα. Ὅταν ἡ Αὐστριακὴ κυβέρνησις συνέλαβε τὸν Σίλβιο Πέλλιγο καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὰς φυλακὰς, ἐκεῖνος ἔγραψεν ἐν τῇ φυλακῇ ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα βιβλία τῆς Ἰταλικῆς φιλολογίας τὰς «φυλακὰς» του. Ἄν ἄρα ἀδέσμευτον μένη τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα καὶ μεθ' ὅλους τοὺς τῆς ὕλης περιορισμούς, πολλῶ μᾶλλον τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ὁ παράδοξος αὐτὸς κύκλος, κατὰ τὴν φρασεολογίαν τοῦ Πασκάλ, οὐ τὸ κέντρον πανταχοῦ καὶ ἡ περιφέρεια οὐδαμοῦ. Εἰκόνα

τοῦ Θεοῦ Πνεύματος ἔχομεν ἐν τῷ ἄερί, ἢ τῷ αἰθέρι. Ποῦ θὰ ὑπάγη τις καὶ δὲν θὰ τὸν παρακολουθήσουν τὰ δύο ταῦτα στοιχεῖα; Παρομοίως καὶ προκειμένου περὶ τοῦ Θεοῦ, ὅστις, ἀπειράγραπτος, ἀπεριόριστος, ἀπεριχώρητος αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὑπάρχων, περιγράφει οὐχ ἦττον καὶ περιορίζει καὶ περιχωρεῖ τὰ πάντα εἰς τὰς ἀγκάλας του, τὸν οὐρανὸν ἔχων θρόνον καὶ τὴν γῆν ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὡς εἰκονικώτερον ὁ προφήτης ἐξεφράζετο.

(Ἑσ. ξστ', 1). «Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ», ἔγραφε καὶ ἀπιστολικὸς τις πατήρ, «πάντα εἰσὶ καὶ οὐδὲν ἐλείθητε τὴν βουλὴν Αὐτοῦ. Ποῦ γάρ τις ἡμῶν δύναται φυγεῖν ἀπὸ τῆς κραταιᾶς χειρὸς Αὐτοῦ; Ποῖος δὲ κόσμος δέξεται τινα τῶν ἀπ' αὐτοῦ αὐτομολούτων; Ποῦ ἂν τις ἀπέλθῃ ἢ ποῦ ἂν τις ἀποδράσῃ ἀπὸ τοῦ τὰ πάντα ἐμπεριέχοντος;» (Κλήμεντος Ῥώμ. Α' Κορ. κεφ. κη', ἔκδ. Βρυεννίου). Ὁ Θεὸς εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ κόσμου, καίτοι ὄχι ὑπὸ ἔννοιαν πανθεϊστικῆν. Καθὼς ἡ ψυχὴ ὑπάρχει

Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΒΡΕΦΟΣ

εἰς τὸ σῶμα πανταχοῦ, οὕτω καὶ ὁ Θεός.

Ἐπέκεινα δὲ ὧν χρόνου καὶ ἐπέκεινα τόπου, εἶνε καὶ ἐπέκεινα πάσης ἀλλοιώσεως. Ἄχρονος, πανταχοῦ παρών, ἀλλὰ καὶ Ἄναλλοίωτος. Ἄλλοιούμεθα ἡμεῖς, οἱ γεννώμενοι καὶ γηράσκοντες καὶ θνήσκοντες· ἀλλοιοῦται τὸ σύμπαν, ὅπερ τελεῖ ἐν διηγεσθεῖ ῥοῆ καὶ ἀμπώτιδι καὶ παλιρροία, τούτων μὲν ἀναφαινομέ-

νων, ἐκείνων δὲ ἐκλειπόντων καὶ διδόντων θέσιν εἰς τὰ ἐπερχόμενα. Ἄλλ' ὁ Θεὸς διατί νὰ ἀλλοιωθῆ; Ἐκεῖνος εἶνε ὁ ὠκεανός, καὶ τὰ κίσματα εἶνε τὰ πλοῖα του. Κινοῦνται τὰ πλοῖα δεξιά, ἀριστερά, αἶρουσι τὴν ἄγκυραν, ἀνοίγονται εἰς τὸ πέλαγος, βυθίζονται πολλάκις καὶ συντρίβονται, ἀλλ' ὁ ὠκεανὸς μένει διὰ παντὸς ὁ αὐτός. Ὁ Θεὸς εἶνε, εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης, τὸ Κινοῦν καὶ μὴ κινούμενον. Δίδει κίνησιν καὶ μεταβολὴν εἰς τὰ ὑφ' ἑαυτόν, ἀλλ' αὐτὸς διατελεῖ ἀκίνητος. Διότι πρὸς τί νὰ κινήθῃ καὶ μεταβληθῆ; Μεταβάλλεσθαι σημαίνει μεταβίβειν ἀπὸ τῆς μιᾶς καταστάσεως εἰς τὴν ἄλλην· ἤτοι ἢ ἀπὸ τὰ χεῖρω εἰς τὰ βελτίω, ἢ ἀπὸ τὰ βελτίω εἰς τὰ

χεῖρω. ἢ ἀπὸ ἴσης εἰς ἴσην κατάστασιν. Ἄλλ' ὁ Θεὸς εἰς οὐδεμίαν τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν δύναται νὰ ὑπαχθῆ. Ὁ Θεὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ χειροτέραν κατάστασιν διὰ καλλιτέρας, διότι, αὐτάρκης ὢν καὶ ἀνευδεής, εὐρίσκεται εἰς τὴν καλλίστην πατῶν τῶν καταστάσεων. Δὲν ἠμπορεῖ δὲ νὰ ἀλλάξῃ καλλιτέραν κατάστασιν διὰ χειροτέρας, διότι τότε θὰ ἔπαυε νὰ εἶνε Θεός. Δὲν ἠμπορεῖ δὲ νὰ ἀλλάξῃ καλὴν κατάστασιν δι' ἄλλης ἐπίσης καλῆς, διότι τὴν καλλίστην πασῶν ἀπολαύει καὶ μακάριος ὢν, εἶνε ἀδύνατον νὰ εὕρῃ ἄλλην τοιαύτην.

(Ἔπεται τὸ τέλος).

Manchester

K. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

πρωτοπρεσβύτερος

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ «Ἱ. Πολυκάρπου» ἀσμένως δημοσιεύει τὸν ὡραῖον λόγον, ὃν ἐξεφώνησε τῇ 21ῃ τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἑορτῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ἐν τῷ Πανσέπτῳ Μητρ. ναφ τῆς ἀγ. Φωτεινῆς ἐπὶ τῇ ἐπετεῖφ ἑορτῇ τοῦ Κεντρικοῦ Παρθενιαγωγείου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως καὶ καθηγητῆς τῶν ἱερῶν μαθημάτων ἐν αὐτῷ Πανος. κ. Διόδωρος Κάρατζης, βεβχία οὐσα ὅτι προσφέρει τοῖς φίλοις αὐτοῦ ἀναγνώσταις ἀληθῆς πνευματικὸν ἐντρυφήμα.

Φαιδρὰν καὶ χαρμόσυνον, Σεβασμιώτατε Δέσποτα καὶ λοιπὸν εὐσεβῆς καὶ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίασμα, φαιδρὰν καὶ χαρμόσυνον ἑορτὴν τελεῖ σήμερον ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὴν ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπερα-

γίας Θεοτόκου. Ἡ παρθένος καὶ παναγνος κόρη, ὁ εὐκλεῆς τῶν δικαίων Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης καρπός, τριετίζουσα προσάγεται σήμερον εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Θεοῦ. Παρθένου λαμπάδας φέρουσαι προπέμπουσι τὴν μητέρα τοῦ Φωτός, ἱερεῖς σεβάσμιου

ταύτην ὑποδέχονται, τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων εὐπρεπίζονται καὶ ἡ ἔμφυχος τοῦ Θεοῦ κιβωτὸς ἐν αὐτοῖς ἐνοικίζεται. Ἐπιταῦθα ὑπὸ τὴν ἄμεσον σκέπιν τοῦ Θεοῦ, ὑπὸ τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν εὐρισκομένη καὶ μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ λειτουργῶν ἀναστρεφομένη δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἀνατραφῇ ἐν παιδείᾳ καὶ νοθεσίᾳ Κυρίου, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ περικοσμήσῃ ἑαυτὴν διὰ τοιοῦτων ἠθικῶν προσόντων καὶ ἀρετῶν, ὥστε θὰ καταστῇ ἡ μόνη ἄμωμος ἐν γυναιξὶ καὶ καλή, θ' ἀποβῆ τὸ ἡγιασμένον τοῦ Θεοῦ σκήνωμα κυφοροῦσα ἐκ τῶν ἀγνῶν καὶ παρθενικῶν αὐτῆς αἱμάτων τὸν νέον Ἀδὰμ εἰς ἀνάπλασιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἴδου διατὶ ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία συγκαλεῖται τὰ τέκνα αὐτῆς, ἰδου διατὶ τονίζει ὕμνους, ἰδου διατὶ πανηγυρίζει. Μετὰ τῆς ἑορτῆς ταύτης ἄγει σήμερον τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ καὶ τὸ καθ' ἑμᾶς ἀνώτερον Ἐκπαιδευτήριον τῆς θηλείας νεότητος, τὸ Κεντρικὸν Παρθενγωγεῖον, ὃ τηλαυγῆς οὗτος φάρος τῶν Ἑλληνικῶν γραμμῶν καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς ἐν Ἀνατολῇ.

Παρθενικὴ ἡ πανήγυρις καὶ παρθενοὶ αἱ κατ' ἐξοχὴν τιμῶσαι καὶ λαμπρύνουσαι τὴν ἑορτὴν δι' ἡδυμόλπων ᾄσμάτων καὶ τερψιθύμων ᾠδῶν. Θὰ ἐνόμιζέ τις ἴσως, ὅτι ἐγὼ κατὰ τὴν εὐσημιον ταύτην ἡμέραν ἀνελθὼν τὸ ἱερόν τοῦτο βῆμα προτίθεμαι νὰ πλέξω τὸ ἐγκώμιον τῆς ἀσπίλου καὶ πανάγνου κόρης, τὴν ὁποίαν

ἐδόξασε καὶ ὑπερίψωσεν ὁ Θεὸς καὶ γενεαὶ γενεῶν ἀπὸ εἰκοσιν ἤδη αἰῶνων μακαρίζουσι καὶ εὐλογοῦσιν. Εἰς τιμὴν τῆς Παρθένου καὶ Θεοτόκου ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία ψάλλει τόσους ὕμνους καὶ πλέκει τόσα ἐγκώμια, ὥστε ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος νὰ μὴ ἔχη ἀνάγκην τῶν ἐμῶν ἐντολῶν ἐγκωμίων καὶ ἐπαίνων. Διὰ τοῦτο ἐγὼ σήμερον ἀπὸ τῆς ὑπερευλογημένης Θεοτόκου θέλω νὰ στρέψω τὸν λόγον πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἐξόχως τιμῶντας Αὐτὴν καὶ νὰ διμλήσω πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην περὶ χριστιανικῆς τῶν τέκνων ἀνατροφῆς, ζήτημα εἰς τὸ ὁποῖον πολλοὶ σήμερον γονεῖς ἐλαχίστην δίδουσι σημασίαν καὶ προσοχὴν. Ῥίψατε ἐν βλέμμα περὶ ὑμᾶς καὶ θὰ ἴδητε, ὅτι πολλοὶ γονεῖς εἰς τὰ ἐπίγεια καὶ ἐφήμερα προσηλώσαντες νοῦν καὶ καρδίαν ἀγωνίζονται, ὅπως σισσωρεύσωσι πλοῦτῃ χάριν τῶν τέκνων των, ὑποβάλλονται εἰς παντοειδεῖς θυσίας, ὅπως προλειάνωσιν αὐτοῖς τὴν ὁδόν, δι' ἧς εἰς ὑψηλὰ θὰ ἀνέλθωσιν ἀξιώματα, θὰ ἀποκτήσωσι δόξας καὶ τιμὰς, πῶς δὲ θὰ ἀποβῶσιν ἀληθεῖς χριστιανοὶ καὶ χρηστοὶ πολῖται οὐδὲ λόγον ποιοῦνται, ὥσάν τὸ καθήκον τοῦτο νὰ μὴ ἐπεβάλλετο εἰς αὐτοὺς. Ἄλλοι δὲ πάλιν ἀναλογιζόμενοι τὴν εὐθύνην, τὴν ὁποίαν συνεπάγεται ἡ παράλειψις τοῦ καθήκοντος τούτου φροντίζουσι μὲν ν' ἀναθρέψωσι τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀλλ' ἀστοχοῦσι διὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν καταλλήλων μέσων. Ἴδου ὁ λόγος, δι' ὃν ἔκρινα καλὸν

νά ὁμιλήσω σήμερον περὶ χριστιανικῆς τῶν τέκνων ἀνατροφῆς καὶ πρῶτον μὲν νὰ καταδείξω, ὅτι τὸ καθήκον τοῦτο ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς γονεῖς, εἶτα δὲ νὰ ὑποδείξω τὰ μέσα δι' ὧν αὕτη κατορθοῦται· ἐφ' ᾧ ἐπικαλοῦμαι σὺν τῇ ἄνωθεν ἀρωγῇ καὶ ἀντιλήψει σύντονον ἡμῶν τὴν προσοχὴν καὶ εὐμενῆ τὴν ἀκρόασιν.

Ἐπὶ χριστιανικὴν ἀνατροφήν, ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, ἐννοοῦμεν τὴν τέχνην ἐκείνην, δι' ἧς κατορθοῦμεν τὸν ἕνεκα τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἀκατάριστον μὲν περὶ τὴν πίστιν, ἰδιώτην δὲ περὶ τὴν διάκρισιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ καὶ ἕνεκα τῆς διαστροφῆς τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως μᾶλλον πρὸς τὸ κακὸν κλίνοντα παῖδα νὰ φωτίσωμεν διὰ τοῦ φωτὸς τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας ν' ἀποκαλύψωμεν εἰς αὐτὸν τὴν ὠραιότητα τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν γυμνότητα τῆς κακίας καὶ νὰ στηριξώμεν τὴν θέλησιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἀγαθόν, ἐμπνέοντες αὐτῷ μῖσος καὶ ἀποστροφήν πρὸς τὸ κακόν. Διὰ τῆς τοιαύτης ἀνατροφῆς ὁ ἄνθρωπος λαμβάνει γινῶσιν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, γνωρίζει ποῖον εἶναι τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον εἰς αὐτόν, ἐθίζεται εἰς τὴν διάπραξιν τοῦ καλοῦ καὶ καθίσταται υἱὸς τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς καὶ κληρονόμος τῶν ἀγαθῶν, «ὁ ὁ Θεὸς ἡτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν». Δι' αὐτῆς ἡ Ἐκκλησία ἀποκιτᾷ ἀληθεῖς πιστοὺς, ἡ κοινωνία μέλη χρηστὰ καὶ τίμια καὶ ἡ οἰκογένεια εὐρίσκει ἐν μὲν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνδρὸς στή-

ριγμα ἀρραγές, ἀληθῆ οἰκογενειάρχην, ἔτοιμον νὰ θυσιάσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν χάριν τῆς οἰκογενείας του, ἐν δὲ τῷ προσώπῳ τῆς γυναικὸς σύζυγον πιστὴν καὶ ἀφωσιωμένην, ἀληθῆ οἰκοδέσποιναν, μητέρα φιλόστοργον καὶ ἐνάρετον. Ἄνευ χριστιανικῆς ἀνατροφῆς οὔτε βίος χριστιανικὸς δύναται νὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἀρετὴ χριστιανικὴ. Τοσαύτη ἡ ἀξία καὶ σπουδαιότης τῆς χριστιανικῆς ἀνατροφῆς. Ὅσον δὲ μεγάλη ἡ ἀξία αὐτῆς τόσον μείζονα εὐθύνην συνεπάγεται εἰς τοὺς παραμελοῦντας αὐτήν. Ἄλλ' εἰς τίνα ἐπιβάλλεται τὸ καθήκον ν' ἀναθρέψῃ χριστιανικῶς τὸν μικρὸν καὶ ἀνήλικον παῖδα καὶ τίς εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὴν παράλειψιν αὐτοῦ; Ἄνοιξωμεν τὸ μέγα τῆς φύσεως βιβλίον, ζητήσωμεν, τίς ἐνδιαφέρεται τόσον περὶ τῆς τρυφεραῖς τοῦ παιδὸς ὑπάρξεως, ὅσον ὁ πατὴρ αὐτοῦ; ἢ τίς ἀγαπᾷ αὐτὸ περισσότερον τῆς μητρὸς αὐτοῦ; Ἐὰν οἱ γονεῖς εὐθὺς ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ εἰς μυρίους ὑποβάλλωνται κόπους πρὸς συνίηρσιν καὶ διατροφὴν αὐτοῦ, ἐὰν εὐχαρίστως ὑπομένωσι στερήσεις καὶ κακουχίας ἐργαζόμενοι νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ὅπως καταλίπωσιν αὐτῷ τὰ μέσα, δι' ὧν θὰ καταστήσῃ τὸν ἐπὶ γῆς βίον αὐτοῦ εὐτυχῆ καὶ εὐδαιμόνα, τίς θὰ φροντίσῃ νὰ παράσχῃ αὐτῷ τὰ μέσα, δι' ὧν θὰ τύχῃ εὐδαιμονίας οὐχὶ προσκαίρου καὶ παροδικῆς ἀλλ' αἰωνίου καὶ ἀτελευτήτου; Ἐὰν ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ τὰ πάνδεινα ὑπομένωσι πρὸς

περιθάλαψιν τῆς τυχόν πασχούσης υγιείας του καὶ τρέμωσι μόνον ἀναλογιζόμενοι τὴν ἀπώλειαν τοῦ προσφιλοῦς αὐτῶν τέκνου, καὶ αὕτη μὲν διεκδικῆ τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ πρὸς τὸν ψυχρὸν θάνατον διὰ τῶν μητρικῶν αὐτῆς περιθάλαψων, ἐκεῖνος δὲ ἐκποιῆ καὶ τὴν μικρὰν αὐτοῦ κτηματικὴν περιουσίαν, ἵνα ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἰατρῶν καὶ τῆς ἐπιστήμης πρὸς διάσωσιν τοῦ τέκνου αὐτῶν ἀπὸ τοῦ προσκαίρου καὶ σωματικοῦ θανάτου, τίς θὰ φροντίσῃ νὰ διαφυλάξῃ καὶ περισώσῃ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ψυχικοῦ καὶ αἰωνίου θανάτου; Πόσαι ψυχικαὶ ἀσθένειαι, πόσαι κακίαι δὲν παρακολουθοῦσι τὸν ἀνθρωπὸν ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ; Τίς θ' ἀποτρέψῃ τὸν μικρὸν παῖδα ἀπὸ τῆς κακίας, καταστέλλων ἐκάστοτε διὰ τῶν παραιέσεων αὐτοῦ καὶ τῆς τιμωρίας ἐν ἀνάγκῃ τὰς πρὸς τὸ κακὸν ῥοπὰς αὐτοῦ καὶ κλίσεις; Οὐδεὶς ἄλλος, ἀγαπητοί, οὐδεὶς ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ. Οἱ γονεῖς θὰ ἀπαντήσωσιν εἰς τὰς τόσον περιεργους πολλὰκις ἐρωτήσεις τοῦ ἀθῶνου καὶ ἀκάκου παιδός, οἱ γονεῖς θὰ διδάξωσιν αὐτὸν τὴν εἰς τὸν Θεὸν πίστιν, αὐτοὶ θὰ ἐμπνεύσωσι αὐτῷ ἀγάπην καὶ ἀφροσύνην εἰς αὐτόν, ἐλπίδα καὶ τελείαν ὑπακοήν εἰς τὸ θεῖον αὐτοῦ θέλημα, αὐτοὶ θὰ ἐνσπείρωσιν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἀγάπην πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς πάντας τοὺς φέροντας τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ἐν ἐνὶ λόγῳ οἱ γονεῖς θὰ προνοήσωσι περὶ τῆς ψυχικῆς τοῦ τέκνου τῶν σωτηρίας, διότι εἰς αὐτοὺς ἐνέβαλεν ὁ Θεὸς τὸ φίλτρον ἐκεῖνο, ὅπερ ὀνομάζομεν στοργὴν εἰς αὐτοὺς ἐνεπιστεύθη τὸν πολῦτιμον θησαυρὸν, αὐτοὺς κατέστησε φυσικοὺς κηδεμόνας τῶν τέκνων τῶν καὶ παρ' αὐτῶν θ' ἀπαιτήσῃ λόγον τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἀνατροφῆς αὐτῶν. Ὅτε τὸ βρέφος καθαιρόμε-

νον ἀπὸ τοῦ ῥύπου τοῦ προλαοριῶκοῦ ἁμαρτήματος διὰ τοῦ βαπτίσματος καὶ ἀναγεννώμενον εἰς νέαν ἐν Χριστῷ ζωὴν παραδίδεται εἰς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ, νομίζω, ὅτι ἀκούω τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ λέγουσαν. Λάβετε τὸ παιδίον τοῦτο, διατηρήσατε αὐτὸ ἀγνὸν ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, ποτίσατε αὐτὸ γάλα ὑσεβείας καὶ ἀρετῆς, ἐκτρέψατε αὐτὸ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου, ἐγὼ δὲ θ' ἀνταμείψω τοὺς κόπους ὑμῶν πλουσιοπαρόχως «διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο καὶ θήλασον αὐτό, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν» (Ἔξοδ. 2, 9). Ὅταν δὲ ὁ Θεὸς ἐπαγγέλληται μισθόν, δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι θὰ παράσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν οὐράνιον αὐτοῦ βασιλείαν, ὅτι θὰ παράσῃ εἰς αὐτοὺς ἀγαθὰ, «ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη» (Α' Κορ. 2, 9).

(Ἐπεται ἡ συνέχεια).

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνώσιν τῶν ἀξιοτίμων κ. κ. συνδρομητῶν τοῦ «Ἱεροῦ Πολυκάρπου» ὅτι οὐδεμία ἀπόδειξις πληρωμῆς ληφθήσεται ὑπ' ὄψιν ἂν μὴ φέρῃ τὴν ὑπογραφήν τῆς τε Διευθύνσεως καὶ Διαχειρίσεως ὡς καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ περιοδικοῦ. Πᾶσα ἄλλη ἀπόδειξις θεωρεῖται ἄκυρος. Ἐπίσης παρακαλοῦνται οἱ ἔχοντες καθυστερούμενα φυλλάδια ὡς καὶ οἱ προπληρώσαντες τὴν συνδρομὴν αὐτῶν καὶ μὴ λαμβάνοντες φυλλάδια νὰ εἰδοποιησῶσι τὴν διευθύνσιν ἐγκαίρως περὶ τούτου.

Ο ΑΓΑΘΟΣ ΙΕΡΕΥΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 33 φυλλαδίου καὶ τέλος).

Μετὰ ἄφθονον πρόγευμα, οἱ μελόνυμφοι καὶ οἱ λοιποὶ συγγενεῖς, ἐπορεύθησαν εἰς τὴν δημαρχίαν, ὅπως συνάψωσι τὸν πολιτικὸν γάμον καὶ ἀκολούθως εἰς τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας, ὅπως ἐπισφραγίσωσιν αὐτὸν διὰ τῆς εὐλογίας τοῦ ἱερέως. Οὗτος, ἀφοῦ ἐπεκαλέσθη τὴν θείαν ἀντίληψιν ἐπὶ τῶν νεονύμφων, προχωρεῖ πρὸς αὐτοὺς καὶ διὰ πατρικῆς προτροπῆς τοῖς παραγγέλλει νὰ ἔχωσιν ἀμοιβαίαν ἀγάπην, ὁμόνοιαν, ἀλληλοβοήθειαν, ὑποταγὴν καὶ ἐγκριτέρησιν εἰς τὸ πολύμοχθον στάδιον τῆς ζωῆς. Οἱ λόγοι του, σωτήριοι καὶ ὠφέλιμοι ὡς τὸ μάννα τοῦ οὐρανοῦ, ἠκοίσθησαν μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ εὐσεβείας ὑφ' ὅλων τῶν παρευρισκομένων, ἰδίως ἐπροξένησαν μεγίστην ἐντύπωσιν ἐπὶ τοῦ Ζωηροῦ, ὅστις βλέπων τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἱερέως μένει ἀναυδος καὶ ἀκίνητος καὶ σύρων κατὰ μέρος τὴν κόρην του τῇ λέγει χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Δὲν εὐρίσκεις ὅτι ὁ ἱερεὺς οὗτος ὁμοιάζει τρομακτικὰ μὲ ἐκεῖνον, ὅστις μᾶς συνέδραμε κατὰ τὸν τελευταῖον χειμῶνα;

— Ἐχεις δίκαιον, πάτερ μου, ἢ αὐτὴ ἡλικία, τὸ αὐτὸ πρόσωπον, τὸ αὐτὸ βλέμμα καὶ πρὸ πάντων ὁ αὐτὸς ἦχος τῆς φωνῆς.

— ὦ! ἐὰν ἦτον ἐκεῖνος!...

Ἡ χεὶρ τῆς Λουίζης, τεθεῖσα ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ πατρὸς της ἐμπόδισεν αὐτὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἀλλὰ

μετ' οὐ πολὺ ἢ ὑποψία αὐτοῦ μετεβλήθη εἰς βεβαιότητα, ὁπότεν ὁ ἱερεὺς θυμιάζων τοὺς παρευρισκομένους καὶ ἀναγνωρίσας τὸν Ζωηρὸν, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ μειδιάμα μυστικῆς χαρᾶς καὶ θριάμβου.

— Εἶναι αὐτός! Εἶναι αὐτός! φωνάζει ὁ ὑποδιδάσκαλος, ἕτοιμος νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἱερέως. Ἄλλ' ἡ κόρη αὐτοῦ τὸν κρατεῖ λέγουσα.

— Μετρίασε, πάτερ μου, τὴν ὀρμὴν σου.

— Εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ μετρίῃς τις τὴν ὀρμὴν τῆς καρδίας σου;

— Περίμενε τοῦλάχιστον νὰ τελειώσῃ ἡ θρησκευτικὴ τελετὴ.

— Ἐχεις δίκαιον κόρη μου, ἔχεις πάντοτε δίκαιον... μὴ νομίσης ὁμως ὅτι ἡ ὑπόθεσις θὰ παρέλθῃ οὕτω πως.

Ὁ Ζωηρὸς ἔμεινε δι' ὀλίγας στιγμὰς ἠσυχος, ἀλλὰ μόλις ὁ ἱερεὺς προσφέρει πρὸς ἀσπασμὸν τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον, ὁ ὑποδιδάσκαλος ἀντὶ νὰ ἀσπασθῇ αὐτὸ, ἀσπάζεται ἀπλήστως τὰς εὐεργετικὰς χεῖρας τοῦ ἱερέως, λέγων πρὸς αὐτὸν διὰ συγκεκριμένης φωνῆς.

— Νομίζετε λοιπὸν ὅτι δὲν σᾶς ἀνεγνώρισα;

Ὁ ἐφημέριος δὲν ἀπαντᾷ εἰμὴ διὰ νέου μειδιάματος καὶ ἀφοῦ εὐλόγησε πάντας τοὺς παρευρισκομένους ἐπιστρέφει εἰς τὸ ἐπιτροπικὸν τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου τὸν ἠκολούθησαν οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι

τῶν νεονύμφων ἵνα ὑπογράψωσι τὸ σύνθηδες πρακτικὸν τῆς τελετῆς τοῦ γάμου.

Ἐκαστος δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν ζωηρὰν συγκίνησιν, ἣν ἠσθάνθη ὁ Ζωηρὸς, ὅστις συγκρατῶν τὰς ἐνεργητικὰς αὐτοῦ ἐκφράσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἦτο συνειθισμένος, κάμνει γνωστὸν εἰς ὄλους τὴν ἐπραξε δι' αὐτὸν ὁ ἀγαθὸς καὶ σεβάσμιος ἱερεὺς.

— Νὰ μεταμφιεσθῆ, λέγει, ὡς γέροντων ὑπηρέτης, δεικνύων αὐτὸν διὰ τοῦ δακτύλου, νὰ συγκρούσῃ τὸ ποτήριον μετ' ἐμοῦ ὡς πρὸς ὅμοιον του, νὰ μὲ συνδράμῃ διὰ χρημάτων εἰς τὴν ἀσθένειάν μου, ἴδου τί ἐπραξε δι' ἐμὲ ὁ ἐξαίρετος καὶ καλογάαθος οὗτος ἱερεὺς!

Λέγων ταῦτα τὸν παρακαλεῖ κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του νὰ ὀνομάσῃ τὸ ἔξοχον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον τὸν ἐπεφόρτισε νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν του.

— Ἦτο, ἂν ἐνθυμῶμαι καλῶς, ἀπῆντησεν ὁ σεβάσμιος ἱερεὺς, ἡ στιγμή καθ' ἣν, προπίνων μετ' ὑμῶν ἐν ποτήριον οἴνου, σὰς εἶχον κάμει τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην. Προπίνων σήμερον εἰς ὑγίαν σας ἕτερον ποτήριον οἴνου, θέλω ἐκτελέσει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὰς εἶχον ὑποσχεθῆ. Λάβετε λοιπὸν τὴν καλωσύνην νὰ ἔλθῃτε μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων σας εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἐκεῖ θέλω σὰς φανερώσῃ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον μὲ ἐπιφόρτισε νὰ σὰς φέρω βοήθειαν καὶ παρηγορίαν. Ἄφροῦ πάντες εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμά-

τιον τοῦ ἱερέως, κρατῶν οὗτος ποτήριον οἴνου εἰς τὰς χεῖρας, δεικνύει εἰς τὸν Ζωηρὸν λαμπρὰν εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔργον τοῦ διασήμου ζωγράφου Λεβρούνου καὶ τῷ λέγει.

— Ἴδου ὁ κύριός μου... Ἴδου ἐκεῖνος, ὅστις μὲ διέταξε νὰ ἔλθω πρὸς βοήθειάν σας. Μολοῦντι ἀπεποιήθη τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ συνδρομήν, οὐχ ἦττον ὅμως ἠθέλησε νὰ σὰς πέμψῃ τὴν ἐγκόσμιον καὶ τὴν βιωτικὴν αὐτοῦ ἀρωγὴν. Εἶθε ἡ προσφορὰ αὕτη, ἡ δι' ἐμοῦ γινομένη, νὰ σὰς πείσῃ ὅτι ἡ πλάνη δὲν εἶναι ἔγκλημα ἀλλὰ στέρησις τῶν ἀνεκφράστων ἀπολαύσεων, ἃς μὰς χορηγεῖ ἡ πίστις... Β' ἐπετε ἐκ τῆς φαιδρότητος τοῦ προσώπου μου τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἀπολαμβάνω. Δοκιμάσατε καὶ σεῖς αὐτὴν καὶ θὰ εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Αὐτὰ τὰ λόγια τὰ ὁποῖα μὰς λέγεις εἶναι χρυσᾶ καὶ μὲ συγκινοῦν μέχρι δακρύων, ἐπανελάβην ὁ Ζωηρὸς, ὅστις κατενθουσιασμένος ἀσπάζεται τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας τοῦ ἱερέως! Ἐπίση: πάντες οἱ παρευρισκόμενοι δεικνύουσι σημεῖα ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἀγαθὸν καὶ ἐνάρετον ἱερέα.

— Ἄλλ', ἐπανελάβην ὁ γέροντων ὑποδιδάσκαλος, τὰ τετρακόσια φράγκα, τὰ ὁποῖα μοι ἔδανείσατε, εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν σας καὶ ἐντὸς μιᾶς ὥρας θὰ σὰς τὰ φέρω.

Δὲν δύναμαι, φίλε μου, νὰ τὰ δεχθῶ. Ὁ πανάγαθος Θεὸς οὐδέποτε ἀναλαμβάνει ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐδώρησεν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

A. K.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἀδριον Κυριακὴν 4 τρέχοντος οἱ Ἱεροὶ κήρυκες τῆς Ὁρθοπευτικῆς ἀδελφότητος «Εὐσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ἵ Ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. ἐν τῷ Ι. Ναφ. Εὐαγγελιστρίας.

Ἵ ἑλλόγ. κ. Γ. Πασχάλης π. μ. ἐν τῷ Ι. ναφ. ἁγ. Κωνσταντίνου, μ. μ. δὲ ἐν τῷ σχολῆ ἁγ. Δημητρίου.

Ἵ ἑλλόγ. κ. Π. Κατσιναβάκης π. μ. καὶ μ. μ. ἐν τῷ Ι. ναφ. Μαγνησίας.

Ἵ ἑλλόγ. κ. Ἀνδρ. Κουρνιακῆς π. μ. ἐν τῷ σχολῆ ἁγ. Νικολάου.

Πρὸς τοῦτοις σήμερον Σάββατον περὶ ὧραν 11—12 π. μ. θὰ ἐρμηνεύσωσι τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον τῆς αὐριον εἰς ἐπίμωσον ὄλων τῶν μαθητῶν, ὃ μὲν Ἱερολ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης ἐν τῷ σχολῆ ἁγ. Νικολάου, ἡ δὲ ἑλλόγ. κ. Γ. Πασχάλης ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς ἀγαθοεργοῦ ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱερολ. Ἱερὸς. κ. Σίμωνα Δ. Γιαννακόπουλον (Λαμίας-Ἑλλάς).—Κον. Δημήτριον Κουτσουρέλλην (Πειραιᾶ-Ἑλλάς). Συνδρομητὴν ἐνεγράψαμεν εὐχαριστοῦμεν, φυλλάδια ἀποστέλλομεν, χρήματα ἐμβάσετε ταχυδρομικῶς.—Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἰωάννην Ἀνδρεάδην (Πρίγκηπον.—Κ)πολις) Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Γεννάδιον (Σύμην).—Πανοσιολ. πρωτοσύγκελλον κ. Ἱερόθεον (Σιάτιστα).—Κους Ἰωάννην Ε. Πανσεληνιαδὴν (Χάλκην-Κ)πολις).—Θεόδωρον Μελίδην (Ἐφπαστήρια-Ρωσία). Μενέλαον Β. Σκράμην (Γκιουμουλτζίνα).—Ἰωάννην Τσοῦταλαν (Γκιουμουλτζίνα).—Α. Γ. Σοφιανὸν (Πέργαμον).—Θεόδ. Ἰωάν. Νικόλην (Σύμην).—Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς.—Κον. Ἰωάννην Χρυσάκη (Ἀθήνας). Ἑλλείποντα φυλλάδια ἐστείλαμεν ταχυδρομικῶς.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος
† Ὁ Τράλλεων Χρυσόστομος
Π. Παπαδήμου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΣΙΟΝ ΤΗΣ ΘΡ. ΑΔΕΛΦΟΤ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ
Περ. Δουκάς Π. Δουκέλλης
Γ. Ρουσσέν Στ. Κοκκαλάς
Π. Κασάπογλου Δημ. Τσακύρης
Α. Ἀθηνογένης Δ. Δουρουδόγλου
Μ. Νικολαΐδης Δ. Σεμιζόπουλος

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρνη	Γρ. ἄργ.	24
» ταῖς ἐπαρχίαις	»	30
» τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	7

Ἐκαστον τεῦχος μεταλ. 2

Ἱπεύθυνος : Π. Γ. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ = Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ο ΕΡΜΗΣ